

Jeg kan ikke se, med hvilken Ret man fra Statens Side kan sige: Her er en Tjenestekarl, som er fuldt kvalificeret. Han vil købe et Statshusmandsbrug. Nu er der nedskrevet paa det indeværende Laan f. Eks. 2 000 Kr., men paa Grund af Konjunkturforhold og andre Forhold er i Virkeligheden Bygningernes Værdi 3 000 Kr. højere end det oprindelige Laan, der blev givet, og man kan da — det er slet ikke noget, der er ukendt i det praktiske Liv — let komme ud for en Konstatation af, at der skal gives et forøget Laan paa 5 000 Kr. til den Tjenestekarl, der ønsker at erhverve et i Forvejen oprettet Statshusmandsbrug. Der er endvidere den torbløffende Uklarhed i denne Bestemmelses Udtømming, at man ved ikke, paa hvilke Betingelser eller med hvilken Forrentning eller Amortisation dette Laan skal gives. Skal dette Tillægslaan gives paa samme Betingelser, som Byggeslaan i øvrigt bliver givet? Skal en Trediedel være rentefri? Skal Laanet være amortisationsfrit i 5 Aar? Eller hvilke Bestemmelser og Regler gælder der for dette Laans Givelse? Jeg vil gerne spørge den højtærede Landbrugsminister, hvilke Regler man mener der skal gælde for Laanet, og i øvrigt, som jeg allerede har gjort, udtale mine Betæneligheder ved, at man vil fravige det hidtil brugte Princip, at for at man overhovedet kan opnå Statslaan, Hjælp fra det offentlige til Oprettelse af et Brug, skal man gøre den Indsats at forøge Brugenes Antal, skabe selvstændige Hjem, Boliger og Virkefelt for danske Borgere baade i Nutid og i Fremtid. Jeg maa nære de allerstørste Betæneligheder ved en Bestemmelse som den foreliggende, fordi det aldrig er klogt at lovgive for Klasser, men altid er bedst at lovgive for Folket, og saa maa jeg føje til, at der vil følge en praktisk Vanskelighed med denne Bestemmelse. Som Forholdene i Øjeblikket former sig for de noget over 3 000 Landbrug, der er oprettet efter de nye Landboreformer, viser det sig jo, at Efterspørgselen efter disse Hjem og Muligheden for Spekulation i dem er overordentlig stærk og vanskelig at tæmme. Hvis man nu gennemfører en Bestemmelse som denne, vil Efterspørgselen og Vanskeligheden ved at modgaa Spekulationen blive endnu større. Derfor foreslår jeg, at man lovfæster dette nye Princip. Lad os koncentrere vor Virksomhed om at skabe de bedst mulige Betingelser for de flest mulige nye Hjem ude i Landbruget for alle dem, der trænger til og har Krav paa at faa billige Laan af Staten for overhovedet at komme i Vej. Men lad os

ikke lovgive paa den Maade, at vi opretter en statslig Kreditforening for kvalificerede Ansøgere til Erhvervelse af bestaaende Landbrug, for det ligger, synes jeg, helt udenfor den egentlige Udstyknings Omraade. Derfor nærer jeg mine Betæneligheder ved og gør mine principielle Betragtninger gældende overfor denne Reform ud fra den Opfattelse, at man skal være forsigtig med at gennemføre skelsættende Lovgivning, hvor dette ikke fører til et for Samfundet gunstigt Resultat.

Ogsaa hvad angaar det andet Lovforslag, om Erhvervelse af Jord til Oprettelse eller Udvidelse af mindre Landbrug og til Byggepladser m. v., henviser jeg til Bemærkningerne, jeg har fremsat angaaende Lovforslag af samme Art og Karakter i forrige Samling.

Jeg ønsker at gøre et Par Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Brønsen angaaende Muligheden for et betydeligt Udbud i de kommende Tider af Jord fra store Landbrug som Følge af Konjunkturforholdene indenfor Landbruget. Jeg er af den Opfattelse, at Udbudet af Jord til Udstykning i de kommende Aar vil blive større, end vi har set i de sidste Aar; derom kan der neppe være Tvivl. Hvis Udstykningsforeningerne og de, der har Udsigt til at faa Statslaan efter Loven af 29. Marts 1924, vilde holde noget igen, vilde undlade at være lige saa forhøvede paa at gøre en Handel, som de undertiden er, vilde det maaske allerede nu kunne spores, at en Nedgang i Jordpriserne var til Stede. Det har de imidlertid ikke gjort endnu. Som Forholdene ligger, vilde det for de danske Udstykningsforeninger være overordentlig uklogt at foretage Handel med Jord, hvortil der ikke kan gives Statslaan i det næste Finansaar. Det vilde være ganske ubetimeligt, som Konjunkturforholdene i Øjeblikket er, at købe mere end strengt nødvendigt. Naar man følger Handelen med Jord paa nært Hold, og naar man ser, hvilke Priser der betales for Udstykningsjord, og hvorledes man netop ved Hjælp af en betydelig Laangivning fra Statens Side animerer til Køb, saa bliver man stadig betænkelig ved de Priser, der betales for Jord. En almindelig Ekspropriationslovgivning for Erhvervelse af Jord til Udstykning, til Tillægsjord, og til Oprettelse af nye Brug vilde, hvis den affattedes med Hensyntagen til Ejendomsbesiddelsesforholdene i Landbruget, aldrig kunne virke som en Trusel, den vilde aldrig faa den mindste Indflydelse paa Realkreditte, og den vilde heller aldrig fra Administrationens Side blive anvendt uden i de